

Alefjälls Naturskyddsförenings synpunkter på förslaget till fortsatt och utökad täktverksamhet på fastigheterna Ranneberg 1:4, 1:16, 1:23, 2:6, 2:8 och 2:11 samt Kollanda 1:44 i Ale Kommun.

Alefjälls Naturskyddsförening – ANF är en politiskt och i övrigt obunden ideell lokalförening. Föreningen har sitt säte i Ale kommun.

Alefjälls Naturskyddsförening skall verka för att ta tillvara natur- och livsmiljöintressen av skilda slag på Alefjäll. Föreningen skall aktivt arbeta för att förhindra etableringar som negativt påverkar livsmiljöer för människor och djur samt landskapets särart och vårt svenska kulturarv. Föreningen skall sträva efter att genom en bred förankring bland medlemmarna vara en trovärdig remissinstans för myndigheter i aktuella frågor som rör Alefjälls natur och livsmiljö.

ANF har per dags datum 535 medlemmar varav c:a 90% bor i Ale Kommun.

ANF förstår att samhället behöver grusmaterial för att genomföra en rad olika projekt i Göteborgsregionen som kommer framöver, samt att bolagen naturligtvis vill vara med och leverera det material som de kan få fram.

För att detta skall ske i samklang med kringboende, miljö, natur, friluftsvksamhet, och befintligt vägnät så behövs en samsyn i många frågor. Följande skilda intressen föreligger:

- grustäkterna behöver förnyade täktillstånd efter 30 juni 2014.
- Företagen vill bryta på djupet och helst öka brytdjupet.
- Företagen vill expandera och leverera ut mer grus och sand.
- Både företagen, Ale Kommun, vägghållare, allmänheten, och de kringboende vill ha en säker trafikmiljö för alla trafikanter såsom gående, cyklister, ryttare, bilister och för yrkestrafiken. Både barn och vuxna behöver en säker trafikmiljö.
- De kringboende och de naturintresserade som besöker skog och sjö vill ha en tyst miljö under kvällstid och helger.
- De kringboende vill att deras boendemiljö bibehålls på bästa sätt så att de vill och har möjlighet att bo kvar i sina hus invid täktområdena.

Listan kan göras längre men vi belyser här något av det viktigaste.

För att bolagen skall få acceptans från samhället för att förlänga täktillstånden och bryta på djupet så finns det en rad saker som bolagen kan bidra med till bygden och till Ale Kommun för det intrång som de faktiskt åsamkar genom exploateringen av tidigare naturområden och störningar för de kringboende. Fler transporter skapar också en farligare trafikmiljö på den redan hårt belastade och trafikfarliga Kilandavägen (väg 1968).

För att få acceptans för utökad verksamhet med ökad trafik som följd föreslår vi att grustäktbolagen tillsammans med Ale Kommun anlägger en cykel- och gångväg från Kollanda-Kilanda-Starrkärr och vidare mot Alafors helt avskild från Kilandavägen. Samt även samplanerad för tillåten ridning utmed vissa sträckor. GC-väg bör anläggas på aktuell vägsträcka för att skapa en trafiksäker miljö för alla, både för de oskyddade trafikanterna, för biltrafiken samt för de allt mer ökande grustransporterna från de tre grustäkterna. Grustäktbolagen har grusmaterial, maskiner och kunskap för detta och har möjlighet att skapa något positivt för bygden som blir bestående även den dag grustäkterna är tömda. Kostnaderna skall naturligtvis delas på ett rimligt sätt mellan olika intressenter. Alefjälls Naturskyddsförening anser att detta är ett krav för att verksamheterna skall få förlängt och/eller utökat täktillstånd.

Beträffande sökta utökade täktområden så överlåter vi till Ale Kommun, Länsstyrelsen, Naturvårdsverket, andra myndigheter, LRF m.fl. att avgöra om ett utökat täktområde är viktigare ur ett samhällsekonomiskt perspektiv än att behålla 4 hektar produktiv åkermark till foderproduktion för närmaste mjölkproducent.

Några punkter i samrådshandlingarna är otydliga.

1. Under punkten 2 (Ärendet) i samrådshandlingarna så står det att: *"Utöver en mindre utökning av befintligt verksamhetsområde för Bolagets nuvarande verksamhet på fastigheten Ranneberg 1:16 m.fl. genom ianspråktagande av ett mindre område inom del av fastigheten Ranneberg 1:4..."* Under öppet hus i Kollanda 7/11 så visades kartor där hela fastigheten med c:a 4 hektar åker och mangårdsbyggnader med ladugård var inritade med röd cirkel och beskrevs att ingå i tåktområdet. Vi kan inte förstå hur det i samrådshandlingarna som skickats ut kan beskrivas som *"ett mindre område inom del av fastigheten Ranneberg 1:4"* Är det hela fastigheten som avses lösas in och exploateras som grustäktområde?
2. Under punkt 2 beskrivs även en utökning av verksamhetsområdet med 10 meter nordost på fastigheten Kollanda 1:44. Vi menar att medskickad karta (bilaga 2) inte visar med tydlighet var tåktområdets gräns går idag före eventuell utvidgning av tåktområdet, så att man med tydlighet kan utläsa hur mycket och exakt var tåktområdet är tänkt att utvidgas?
3. Under punkten 9.2 (Närboende) i samrådsmaterialet beskrivs att: *"Inom en radie av 500 meter från de två verksamhetsområdena ligger ett trettiootal bostadshus"*. Detta är en underskattning. I en radie av 500 meter från tåktområdena ligger 42 st. enfamiljshus och 6 st. flerbostadshus, med sammanlagt c:a 60 st. hushåll. Då buller från tåktområdena sprids på betydligt längre håll så påverkas betydligt fler hushåll i närområdet. Inom en radie av 1000 meter från tåktorna finns idag c:a 100 st. hushåll som kan komma att påverkas av buller, damning, störningar i privata vattentäkter, ökad trafik med grustransporter och entreprenadmaskiner, etc.

Alefjälls Naturskyddsförening har följande synpunkter/krav på Jehander AB, Svevia AB och Kollanda grus AB gemensamma ansökan om fortsatt och utökad verksamhet vid Norra och Södra tåktområdet i Kollanda, Ale Kommun.

Norra delområdet:

- Före någon utökning på djupet kan komma ifråga så måste mycket noggranna undersökningar genomföras av helt oberoende företag och myndigheter för att säkerställa att inte de känsliga våtmarkerna som gränsar till tåktområdet kan påverkas negativt. Både ur geologisk, hydrologisk samt med biologisk inriktning.
- Det måste också noga genomföras vilken påverkan en brytning på djupet kan medföra för de bostadshus och övriga hus som ligger utmed Kilandavägen så att inte de riskerar att få sättnings-skador i husgrunder och tomtmark. Invid tåktområdet ligger ett tiotal bostadshus för permanentboende.
- Av hänsyn till de som bor alldeles invid norra tåktområdet skall ingen verksamhet tillåtas på lördagar förutom nödvändigt underhållsarbete som inte kan utföras på dagtid under vardagar. Någon produktion eller transport av grus får inte ske på lördagar. Produktion och transport av grusmaterial får endast ske vardagar mellan kl. 06:00 – 17:00. Endast material för halkbekämpning får levereras ut från tåkten under övriga tider på dygnet. Krossning av berg och sten skall inte få förekomma i norra delområdet av hänsyn till de kringboende.

Södra delområdet:

- Produktion och verksamhet skall enbart tillåtas vardagar mellan kl. 06:00 - 17:00. Ingen produktion eller grustransport skall tillåtas under lördagar då bygden och de boende behöver återhämtning med lugn och ro. Endast jourverksamhet såsom grus för halkbekämpning skall tillåtas köras ut under helgtid, kvällar och nätter.

- Krossning av sten får endast förekomma under vardagar mellan kl. 09:00 -14:00 av hänsyn till de kringboende. Senaste teknik med ljuddämpade maskiner skall eftersträvas att användas.
- Om någon utökning av täktområdet beslutas ske skall först återställning och efterbehandling ske av redan färdigtömda områden med att anlägga intressanta biotoper vid täktsjön, anläggning av promenadväg/motionsspår samt återplantering av lövskog invid den konstgjorda sjön.
- Viktigt att inte hela södra området kommer att bilda en enda sjö. Det är angeläget att också mindre sjöar skapas efter hand så att det kan bli någon fiskesjö samt några grundare sjöar/dammar för grodor och andra vattendjur. Gärna i södra eller sydöstra delen där det inte finns biltrafik som grodorna faller offer för.
- Om utförsel och införsel av material skall tillåtas öka med fler transporter i södra delområdet så måste den gemensamma infarten på Burhultsvägen (för Alefjälls Samfällighetsförening, Järnbo Samfällighetsförening och Jehander) från väg 1968 fram till Jehanders infart beläggas med asfalt för att trafikmiljön skall bli acceptabel. Idag håller vägen för dålig standard med den stora trafikmängd av tunga fordon som belastar de första 600 meterna av vägen.
- Om det blir aktuellt med en vägflytt av Burhultsvägen från väg 1968 och till Jehanders infart så skall en dialog och överenskommelse erhållas med både Alefjälls Samfällighetsförening och Järnbo Samfällighetsförening som båda har lika stort intresse av att vägfrågan blir löst på ett tillfredsställande sätt. Vägen skall hålla standard för allmänna vägar och vara asfalterad.
- Om en vägflytt blir aktuell västerut på fastigheten Ranneberg 1:4 så skall också cykel- och gångvägen flyttas med och förläggas väster om ny infart mot Burhult och Järnbo. Nuvarande bäck på Ranneberg 1:4 kan med fördel flyttas med och förläggas mellan ny vägsträcka och gång- och cykelväg. Ridning skall också vara tillåtet på GC-vägen.
- Kostnader för vägflytt, asfaltering och underhåll skall betalas i sin helhet av ägarna till grustäkterna som är de som vill exploatera och därför flytta vägen.
- Om trafikmängden skall tillåtas öka på väg 1968, skall det nyanläggas en gång-cykel-ridväg från Kollanda vidare till Kilanda, Starrkärr och mot Alafors. Bolagen skall bistå med grus, maskiner och arbetstid i samarbete med Ale Kommun och väghållare för allmänna vägen nr.1968.(Kostnaderna skall fördelas på väl avvägt sätt mellan alla intressenter för vägen.)

Alefjälls Naturskyddsförening ser positivt på att grustäckernas ägare får fortsätta sin verksamhet men det måste ske i samexistens med trafikmiljön, bygden, människorna och naturen på Alefjäll. Grustäckernas ägare har ett stort ansvar för att så sker. I bästa fall kan alla berörda dra nytta av en eventuell expansion av täktverksamheterna.

Kilanda 2012-11-18

Styrelsen för Alefjälls Naturskyddsförening

Bruno Nordenborg

Roy Jansson

Birgit Andersson

Daniel Ferdinand

Ing-Marie Nordenborg

Stefan Sandberg